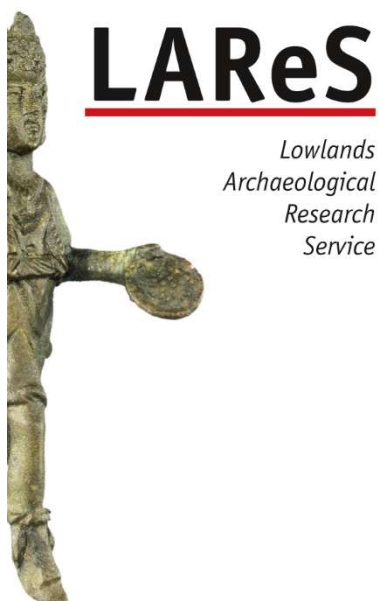

Proefsleuvenonderzoek aan de Driehoekstraat te Zandhoven

deel II

Elly N.A. Heirbaut
Julie Hagen
Christine Beckers

Colofon

Titel: Proefsleuvenonderzoek aan de Driehoekstraat te Zandhoven. Deel II.

Auteur: E.N.A. Heirbaut, J. Hagen & C. Beckers

Grafische illustraties/GIS: LArES

Rapportnummer: LArES-rapport 363

Bekrachtigde archeologienota: ID 14906

Projectleider/Veldwerkleider: E.N.A. Heirbaut (OE/ERK/Archeoloog/2016/00162)

Uitvoerder: LArES, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: oktober 2020

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: overzicht proefsleuf 1

© LArES. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LArES aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

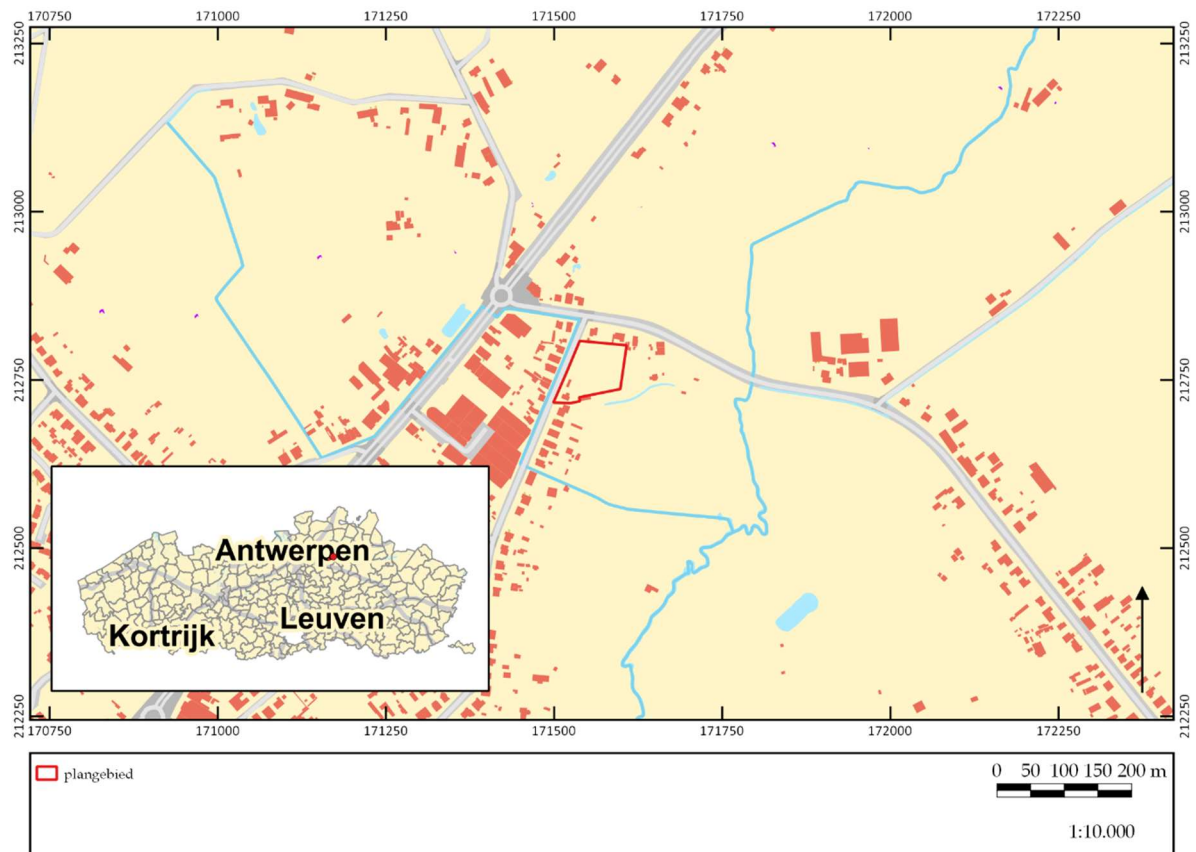
Deel II. Programma van maatregelen

1 INLEIDING	5
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	6
3 ONDERZOEKSVRAGEN	7
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	9

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Driehoekstraat te Zandhoven (provincie Antwerpen, fig. 1). Het omvat twee percelen met een totale oppervlakte van ca. 6.600 m². Binnen het terrein staat momenteel in de zuidwesthoek langs de straat een woning met bijgebouw en verhardingen. De rest van het plangebied bestaat uit akker en tuin.

De opdrachtgever plant het gebied te verkavelen. Echter, niet het hele terrein zal worden verkaveld: de huidige woning met tuin blijven in de huidige toestand bewaard, en een deel van het terrein ligt volgens het gewestplan in agrarisch gebied. Dat stuk zal ook uit de verkaveling worden uitgesloten.

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site/toponiem	Driehoekstraat
Ligging	Driehoekstraat 176 en zn., Zandhoven (prov. Antwerpen)
Kadastrale gegevens	Zandhoven, 1 ^e afdeling/Zandhoven, sectie C, perceel 48L
Bounding Box	X Y 171480.151404 212711.571409 171672.408711 212814.758909
Onderzoek	proefsleuvenonderzoek
Projectcode	2020I333
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut (erkend archeoloog) Julie Hagen (assistent-archeoloog) Christine Beckers (assistent-archeoloog)
Geraadpleegd extern	nvt
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Termijn veldwerk	24 september 2020
Oppervlakte plangebied	4.255 m ²
Geplande ingreep	verkaveling
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	nvt
Doelstelling	Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om na te gaan of er archeologische resten in het projectgebied aanwezig zijn, hoe ze dateren, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief en hoe hiermee dient te worden omgegaan.
Thesaurus	proefsleuvenonderzoek

3 Onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek zijn verschillende onderzoeksvragen geformuleerd, waarop getracht moest worden antwoord te bieden.

Landschap en bodem:

- Is de oorspronkelijke bodem intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en zo ja, in welke mate?
- Wat is de opbouw van de bodem (waargenomen horizonten, beschrijving en duiding)?
- Hebben er post-depositionele processen plaatsgevonden en welk effect hebben deze gehad op de archeologische resten?

Algemeen:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze sporen?
- Zijn er archeologische vondsten aanwezig in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze vondsten?
- Wat is de bewaringskwaliteit van de vondsten?
- Wat is de ruimtelijke begrenzing van de sporen (zowel horizontaal als verticaal; strekt de site zich uit buiten de grenzen van het te ontwikkelen gebied)?
- Wat is de chronologische begrenzing van de sporen? Behoren ze tot één of meerdere perioden?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de archeologische vindplaats(en)?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ*? Zo niet, welke maatregelen worden dan voorgesteld om de archeologische waarden veilig te stellen?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? Is er voor het beantwoorden van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig? Zo ja, welk type staalname is hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
- Dient er verder archeologisch onderzoek (opgraving) te worden uitgevoerd op basis van de resultaten van het archeologisch vooronderzoek?

Nederzettingsterreinen:

- Zijn er aanwijzingen voor nederzettingsterreinen in het te ontwikkelen gebied? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?
- Zijn er aanwijzingen voor continuïteit of fasering van de nederzetting en/of structuren?
- Welke elementen kunnen bijdragen tot de kennis van de economische en sociale relaties in de verschillende perioden/fasen?
- Wat is de relatie van de vindplaats tot deze in de ruimere omgeving?
- Zijn er aanwijzingen voor andersoortig gebruik van het terrein (anders dan bewoning, bijvoorbeeld funeraire contexten)? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?

- Zijn er sporen van landbouwactiviteiten (ploegsporen, veldindeling, ...) gelinkt aan het historisch terreingebruik zoals waargenomen op de historische kaarten?
- Zijn er sporen van ambachtelijke activiteiten?
- Zijn er sporen van agrarische activiteiten?
- Zijn er sporen van landgebruik (zoals perceelsindeling, wegen, akkers, grondstofwinning)?

Grafvelden:

- Zijn er graven aangetroffen in het te ontwikkelen gebied?
- Hoe dateren deze?
- Kunnen ze gerelateerd worden aan reeds bekende vindplaatsen in de omgeving?
- Zijn de inhumatieresten/crematieresten goed bewaard?
- Is er sprake van bijgaven, en wat voor informatie leveren deze op?
- Is er sprake van een grafritueel, en hoe manifesteert zich dat?

Voor de resultaten van het onderzoek wordt hier volstaan met te verwijzen naar het eerste deel van de nota.

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

De middelhoge archeologische potentie vastgesteld op basis van de studie van historische kaarten en de bekende archeologische waarden uit de CAI, is bij het proefsleuvenonderzoek niet ingelost.

De oorspronkelijke bodem is niet meer intact. De normale bodemopbouw, bestaande uit een opeenvolging van een Ap-, B- en C-horizont is niet aanwezig. De bodem vertoont sporen van intense beploeging, waarbij de tussenliggende B-horizont is opgenomen in de Ap-horizont. Een AC-profiel hoeft echter nog niet onmiddellijk te betekenen dat een archeologische site ook volledig verdwenen is.

Het vlak, aangelegd net onder de Ap-horizont, vertoont vooral natuurlijke sporen en verstoringen die verband houden met beploeging. De overige sporen bestaan uit greppels en een kuil die mogelijk op basis van de vulling gedateerd kunnen worden in de late middeleeuwen/nieuwe tijd, door de afwezigheid van vondsten kan dit echter niet bevestigd worden. Noch in de afdekkende lagen noch in de sporen zijn archaeologica gevonden.

Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat de bodem in het plangebied grondig doorploegd is. Op geen enkele plaats is een oorspronkelijke bodemopbouw herkend. Archeologische vondsten zijn niet aangetroffen. De sporen die zijn herkend, betreffen over het algemeen natuurlijke sporen en ploegsporen. De enkele sporen (greppel, twee paalkuilen en kuil) die wat ouder zijn, dateren mogelijk uit de late middeleeuwen/nieuwe tijd. Maar dit kon door de afwezigheid van vondsten niet bevestigd worden.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er zich binnen de grenzen van het plangebied geen behoudenswaardige archeologische site bevindt. Om deze reden is er geen programma van maatregelen geschreven voor verder archeologisch onderzoek.

Aangezien er geen behoudenswaardige archeologische site is aangetroffen, die door de geplande werkzaamheden verstoord zal worden, hoeft er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer uitgevoerd te worden.

Er wordt geadviseerd om het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.